

Raadsmemo Informeren over verkenning noodopvang COA

Datum: 16 mei 2024

Onderwerp: Informeren over verkenning noodopvang COA

Ter attentie van: De Raad

Afzender: College van Burgemeester en Wethouders

Portefeuillehouder J. van der Tak

Mail behandelaar marlous.vandriel@barneveld.nl Telefoonnummer 06-15170619

Samenvatting

Via deze memo brengen wij u op de hoogte van de verkenning voor een mogelijke noodopvanglocatie voor circa 1500 asielzoekers door het COA in onze buurgemeente Apeldoorn aan de Garderensemolenweg/Kampweg. Deze locatie wordt verkend als een van de tijdelijke oplossingen voor het landelijke tekort aan asielplekken.

Doel

Informeren over een verkenning van het COA voor een opvanglocatie op het grondgebied van de gemeente Apeldoorn grenzend aan de gemeentegrens van de gemeente Barneveld nabij het dorp Garderen.

Inhoud memo

Het college van B&W van de gemeente Barneveld is deze week geïnformeerd door het college van B&W van de gemeente Apeldoorn dat het COA een verkenning gaat doen naar een tijdelijke COA-noodopvang van circa 1500 plekken op een perceel in de gemeente Apeldoorn. Dit perceel is in eigendom van de Rijksoverheid/Defensie en grenst aan de gemeente Barneveld (Garderen). Het betreft een perceel dat momenteel niet voor militaire doeleinden in gebruik is en zich bevindt aan de Garderensemolenweg/Kampweg (zie bijlage 1: kaart van het perceel).

Waarom noodopvang?

Het Kabinet zoekt naarstig naar oplossingen ter overbrugging van de periode tot de deadline van de Spreidingswet (1 juli 2025) voor realisatie van opgegeven opvangplekken per gemeente¹. Bij de huidige ramingen is er vóór 1 juli 2024 een noodzaak tot het realiseren van 12.000 extra noodopvangplekken. Gezien de urgentie worden ook terreinen in heel Nederland bekeken die in eigendom van de Rijksoverheid zelf zijn, de zogenoemde 'Rijksgronden'.

¹ 15 april 2024: [Kamerbrief over acute opvangsituatie asielzoekers april 2024 | Kamerstuk | Rijksoverheid.nl](#)

De staatssecretaris van Justitie en Veiligheid heeft per brief op 8 mei 2024 de gemeente Apeldoorn geïnformeerd dat Defensie in de buurt van Nieuw-Milligen aan de Garderensemolenweg/Kampweg Rijksground beschikbaar stelt t.b.v. grootschalige COA-noodopvang. Defensie zal haar medewerking verlenen aan deze verkenning. Zie bijlage 2 voor deze brief.

COA en Defensie zijn voornemens deze locatie binnen de gemeente Apeldoorn verder te gaan onderzoeken. Het verkennende onderzoek richt zich op de realisatie van een paviljoen-locatie voor circa 1500 mensen, voor de periode van 1 jaar, met de mogelijkheid deze te verlengen met maximaal 1 jaar.

Verkenning en vergunningsaanvraag

Het college van B&W van de gemeente Apeldoorn verleent, gezien het urgente verzoek van het Kabinet, haar medewerking aan deze verkenning. Hoewel er nu nog sprake is van een verkenning, zal COA op korte termijn wel al een omgevingsvergunning-aanvraag indienen bij de gemeente Apeldoorn. Als de verkenning oplevert dat opvang hier mogelijk is, dan is snelheid namelijk geboden gezien de druk in de asielketen. Mocht de verkenning op niets uitlopen, dan wordt de aanvraag weer ingetrokken.

Hoewel de locatie op het grondgebied ligt van de gemeente Apeldoorn, kijken wij als buurgemeente actief mee met deze verkenning door het COA. Gezamenlijk kunnen wij als gemeenten dan ook voorwaarden stellen die gaan over zaken als bijvoorbeeld adequaat beheer van de locatie, wijze van ontsluiting/bereikbaarheid, veiligheid, onderwijs en gebruik van andere voorzieningen.

Informeren omwonenden gemeente Barneveld/Garderen

Omdat wij gezamenlijk hechten aan een zo transparant en vroegtijdig mogelijke informatievoorziening aan onze inwoners, brengen beide gemeenten direct omwonenden op de hoogte via een brief. De brief die is verstuurd naar inwoners in Garderen zit bijgevoegd bij deze memo (zie bijlage 3).

Tevens zijn woensdagavond 15 mei 2024 Plaatselijk Belang van Garderen, de Garderense Ondernemersvereniging (GOV) en de dorpsraad van Uddel persoonlijk op de hoogte gebracht door de burgemeester van Apeldoorn, Ton Heerts. Burgemeester Jacco van der Tak was hier ook bij aanwezig.

Vervolg

Hoewel het een noodopvanglocatie van het COA betreft in een andere gemeente, zullen wij vanuit de gemeente Barneveld intensief contact met de gemeente Apeldoorn en het COA onderhouden, zodat ook de mogelijke zorgen en vragen van inwoners en ondernemers uit de gemeente Barneveld, en Garderen in het bijzonder, de juiste aandacht krijgen. De gemeente Apeldoorn is zich bewust van de lokale impact. Wij zullen in de verkenning deze impact voor onze gemeente (en eventueel voorzieningen), mede in het licht van de voorgenomen omvang van de noodopvanglocatie, actief inbrengen en hiervoor aandacht vragen. Onderwerpen waar wij oog voor willen hebben zijn o.a.: adequaat beheer van de locatie, bereikbaarheid (wijze van ontsluiting), veiligheid in en rond het terrein, voorzieningen op het terrein en welke voorzieningen (b.v. onderwijs) buiten het terrein (en indien dit de gemeente Barneveld raakt: mate van beschikbaarheid en afspraken over financiering ervan). Voorgaande laat onverlet dat de nood in de asielketen op het moment ook zeer groot is en van overheden om passende oplossingen vraagt.

Mocht de uitkomst van de verkenning leiden tot realisatie van een nieuwe opvanglocatie in de gemeente Apeldoorn dan maken we ook goede

afspraken over monitoring gedurende het gebruik in het eerste jaar. Ook willen we als gemeente Barneveld betrokken zijn bij de overweging om na 1 jaar, een jaar te verlengen.

Provinciale Regietafel Gelderland / subregio Foodvalley

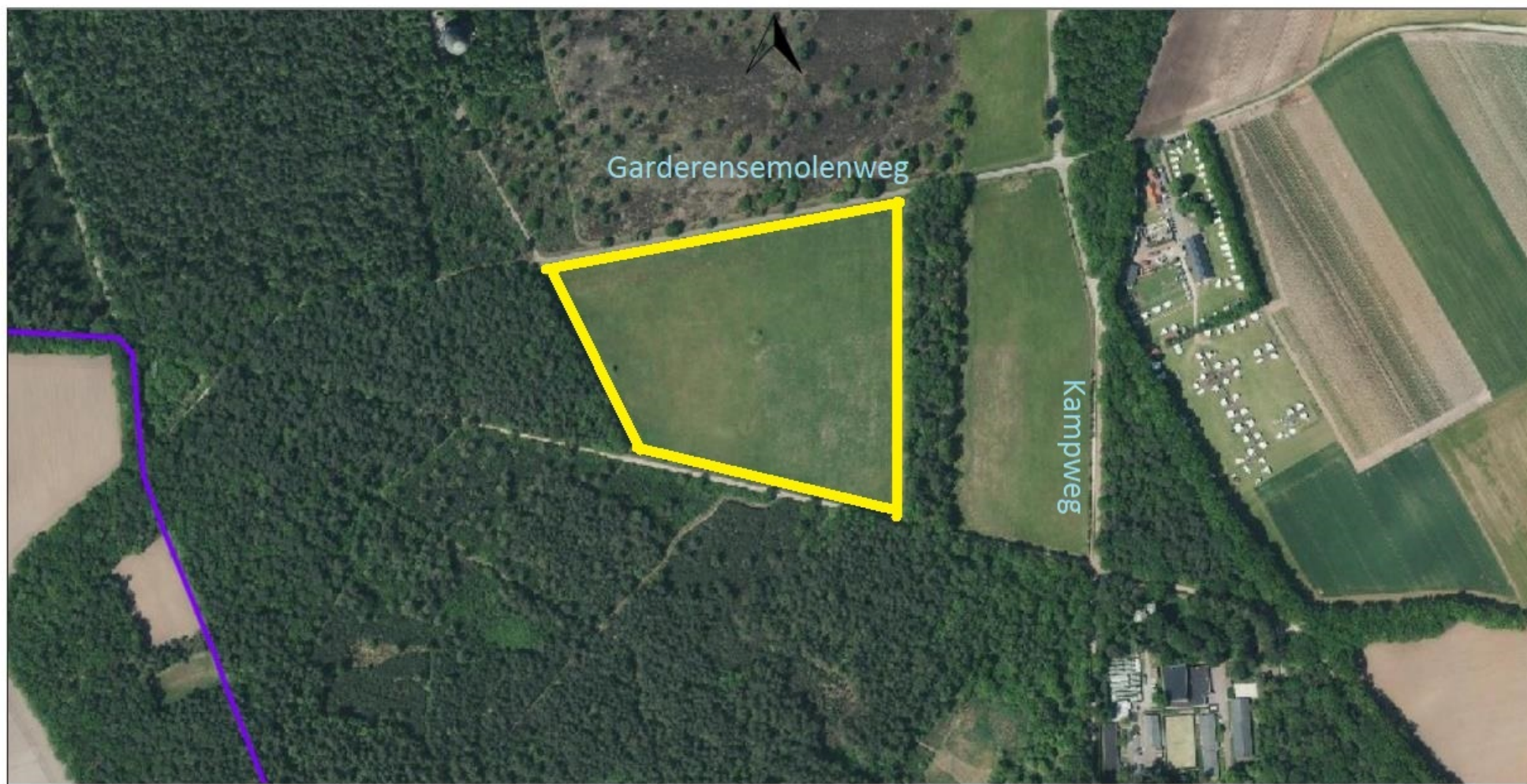
Gezien de inspanningen van de gemeente Barneveld (o.a. realisatie van een azc van circa 300 asielzoekers, Oekraïne-opvang, uitvoering wettelijke taken voor statushouders, etc.); mocht de verkenning op dit perceel leiden tot de vestiging van een noodopvanglocatie in de gemeente Apeldoorn op deze locatie, zal de aanvullende inbreng vanuit Barneveld voor de wettelijke plicht uit de spreidingswet (plekken realiseren voor 382 asielzoekers) zich hier op richten. Dat is als zodanig ook besproken met de Commissaris van de Koning, de heer Lenferink, in zijn verantwoordelijkheid als Rijksheer en ook met de voorzitter van de subregio tafel Foodvalley ten aanzien van asiel en opvang, de heer Verhulst. Tevens is hierover de staatssecretaris van J&V geïnformeerd.

Tot slot

De verkenning zal enkele weken in beslag nemen. Mocht de verkenning leiden tot een daadwerkelijk opvanglocatie, dan komt er uiteraard een informatiebijeenkomst voor alle betrokkenen. Wij zullen u als raad gedurende dit proces van de verkenning ook op de hoogte houden en informeren over de ontwikkelingen wanneer de situatie daarom vraagt. Dit zal waar mogelijk plaatsvinden via de reguliere raadsinformatiebrieven over Opvang & Asiel of als de situatie daarom vraagt via een apart memo.

Bijlages

- Bijlage 1: Perceel potentiële tijdelijke noodopvanglocatie COA aan de Garderensemolenweg/ Kampweg
- Bijlage 2: Brief van Ministerie van Justitie en Veiligheid
- Bijlage 3: Informatiebrief aan inwoners van Garderen



Aan deze afbeelding kunnen geen rechten worden ontleend.

Gemeente Apeldoorn

Schaal 1:5000
0 100 200 300m

13 Mei 2024



> Retouradres Postbus 20011 2500 EH Den Haag

t.a.v. Dhr. A.J.M. Heerts
Postbus 9033
7300 ES Apeldoorn

**Directoraat-Generaal
Migratie**

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20011
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Contactpersoon

J.T.G. Ackermans
Stafadviseur

j.t.g.ackermans@minjenv.nl

Datum 8 mei 2024
Betreft Inzet Defensieterrein binnen gemeente Apeldoorn t.b.v.
opvangopgave asiel

Ons kenmerk
5457273

Geachte heer Heerts,

Al geruime tijd staat de asielopvang in Nederland onder druk. Ik ben uw gemeente dankbaar voor de reeds getoonde inzet op dit vlak, onder meer middels de COA-opvang aan de Deventerstraat en tijdelijke voorzieningen elders in uw gemeente.

Zoals ik ook in mijn brief aan de Commissarissen van de Koning van 15 april jl. heb benoemd, wordt er landelijk hard gewerkt om de opgave van de spreidingswet uit te werken. Echter, er zijn in de overbruggingsperiode tot 1 juli 2025, wanneer de spreidingswet gaat renderen, ook opvangplekken nodig tot aan deze structurele invulling.

Ik heb daarom via de CdK's aan de Provinciale Regietafels een urgente uitvraag gedaan voor de realisatie van tijdelijke opvang, waarbij wij Rijksgronden aan hebben gedragen, in samenwerking met Defensie, het Rijksvastgoedbedrijf, Staatsbosbeheer en Rijkswaterstaat. Gezien de huidige opvangsituatie zijn deze plekken zeer dringend nodig, niet in de laatste plaats om de opvanglocatie in Ter Apel zo snel mogelijk te ontlasten.

Inmiddels zijn er in meerdere gemeenten Rijksgronden in het vizier voor concrete inzet van (Rijks)gronden voor de realisatie op korte termijn van tijdelijke grote opvanglocaties die de nodige verlichting bieden in de asielopvang. Ook binnen uw gemeente is een Rijksgrond beschikbaar waar binnen zeer korte tijd een groot aantal tijdelijke opvangplekken gerealiseerd kan worden. Dit betreft het Defensieterrein 'Convooi' in Uddel. De inzet van dit terrein voor asielopvang is akkoord bevonden door Defensie.

Gezien de urgentie ga ik ervanuit dat uw gemeente de medewerking zal verlenen die nodig is voor de realisatie op zo kort mogelijke termijn van de tijdelijke opvang op het terrein in Uddel. Mede gezien de huidige knellende opvangsituatie in Ter Apel verzoek ik u hierbij dringend om per direct al het mogelijk te doen om COA te faciliteren in deze. Uiteraard zal het Rijk hierin het voortouw nemen om uw gemeente zo min mogelijk te belasten.

Ik ben u en de gemeente Apeldoorn alvast zeer erkentelijk. Mijn medewerkers zullen met u en met Defensie nadere afspraken maken over een zo snel mogelijke realisatie van de opvang op dit terrein.

De Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid,

E. van der Burg.

**Directoraat-Generaal
Migratie**
Directie Regie Migratieketen
Bureau Bedrijfsvoering en Staf

Datum
8 mei 2024

Ons kenmerk
5457273

Raadhuisplein 2
Postbus 63
3770 AB Barneveld
Telefoon 14 0342
E-mail info@barneveld.nl
Internet www.barneveld.nl
Whatsapp +316 1445 9278

Aan de bewoners van dit adres

Datum:
16 mei 2024

Afdeling:
Samenleving

Onderwerp:
**Informereren over verken-
ning noodopvang COA na-
bij Garderen**

Beste inwoner van Garderen,

Via deze brief brengen wij u op de hoogte van de verkenning voor een mogelijke tijdelijke opvanglocatie voor asielzoekers in onze buurgemeente Apeldoorn aan de Garderensemolenweg/Kampweg (zie bijlage voor een kaartje).

Verkenning tijdelijke noodopvang nabij Garderen

De druk op de asielketen is zeer hoog in Nederland. Om die reden wordt op verzoek van het Kabinet bekeken hoe voldoende opvangplekken voor asielzoekers kunnen worden gerealiseerd. Het Centraal Orgaan Asielopvang (hierna: COA) onderzoekt in uw omgeving de mogelijkheid voor een noodopvanglocatie voor ongeveer 1500 mensen voor 1 jaar met de optie dit te verlengen met maximaal één jaar. Het is op dit moment niet zeker dat de opvang op de onderzochte plek ook echt doorgaat; daarvoor is eerst deze verkenning nodig.

Waarom tijdelijke noodopvang en waarom hier verkenning?

Er zijn landelijk veel te weinig vaste opvangplekken voor asielzoekers. Wel zijn er tijdelijke opvanglocaties, maar als die sluiten, kunnen de bewoners nergens heen. Gezien de urgentie worden ook terreinen in heel Nederland bekeken die in eigendom van de Rijksoverheid zelf zijn. Ook de terreinen van Defensie behoren tot deze zogenoemde 'Rijksgroonden'. Defensie en COA onderzoeken nu welke van die terreinen geschikt zijn voor tijdelijke opvang van asielzoekers. Op deze manier kunnen de gemeenten in Nederland in de tussentijd onderzoeken welke structurele opvangmogelijkheden er zijn in lijn met de 'Spreidingswet' (die een wettelijke taak aan gemeenten geeft voor de huisvesting van asielzoekers). Rijksoverheid en gemeenten staan al met al samen aan de lat een passende asielopvang te organiseren.

Betrokkenheid gemeente Barneveld

Het perceel aan de Garderensemolenweg/Kampweg in de gemeente Apeldoorn is eigendom van Defensie/Rijksoverheid. Het college van Burgemeester & Wethouders (B&W) van de gemeente Apeldoorn verleent, gezien het urgente verzoek van het Kabinet, haar medewerking aan deze verkenning. Naast de verkenning of het mogelijk is een opvanglocatie op dit perceel te realiseren, zal het COA tegelijkertijd een formele aanvraag voor een omgevingsvergunning indienen bij de gemeente Apeldoorn. Als uit de verkenning komt dat opvang hier mogelijk is, dan is snelheid namelijk nodig. Mocht de verkenning op niets uitlopen, dan trekt COA de aanvraag weer in.

Het college van B&W van de gemeente Barneveld is op dinsdag 14 mei 2024 geïnformeerd en afgelopen woensdagavond 15 mei 2024 zijn Plaatselijk Belang van Garderen, de Garderense Ondernemersvereniging (GOV) en de dorpsraad van Uddel persoonlijk op de hoogte gebracht door de burgemeester van Apeldoorn, Ton Heerts. Burgemeester Jacco van der Tak was hier ook bij aanwezig.

De gemeente Barneveld wordt betrokken bij de verkenning door het COA omdat het perceel dicht bij de gemeente Barneveld ligt; in bijzonder nabij het dorp Garderen. We realiseren ons heel goed dat het mogelijk tijdelijk huisvesten van 1500 asielzoekers op de te verkennen locatie impact zal hebben op de gemeenschap van Garderen. Gedurende deze verkenning zullen wij – mocht het perceel kansrijk zijn voor opvang – daarom aandacht vragen voor de effecten op de omliggende dorpen, zoals Uddel en Garderen. Gezamenlijk kunnen wij als gemeenten dan ook voorwaarden stellen die gaan over zaken als bijvoorbeeld adequaat beheer van de locatie, wijze van ontsluiting/bereikbaarheid, veiligheid, onderwijs en gebruik van andere voorzieningen. We houden u uiteraard op de hoogte van de uitkomst van de verkenning.

Wat als het doorgaat?

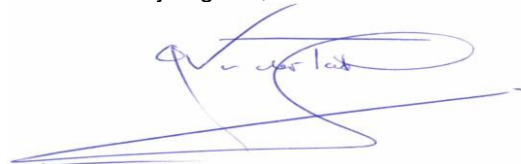
De verkenning zal enkele weken in beslag nemen. Mocht de verkenning leiden tot een daadwerkelijke opvanglocatie, dan komt er uiteraard een informatiebijeenkomst. Hoewel het een opvanglocatie van het COA betreft in een andere gemeente, zullen wij ook vanuit de gemeente Barneveld intensief contact met de gemeente Apeldoorn en het COA onderhouden, zodat ook de mogelijke zorgen en vragen van inwoners en ondernemers uit Garderen de juiste aandacht krijgen. We zullen bij de gemeente Apeldoorn en het COA benadrukken dat de impact voor Garderen groot zal zijn en dat dit de nodige aandacht vraagt.

Contact

We hechten eraan u en andere betrokkenen op de hoogte te houden. Een groot deel van de inwoners van Garderen heeft daarom ook deze brief ontvangen. Als gemeente zullen wij u blijven informeren.

We realiseren ons dat dit bericht vragen en/of zorgen bij u kan oproepen. Daarom zullen we u ook zo snel mogelijk laten weten wat de uitkomst van de verkenning is. Als u behoefte heeft aan meer informatie of u wilt op dit moment uw zorgen of vragen delen, dan kunt u via tijdelijkenoodopvang@barneveld.nl contact zoeken. Lysette Lubbers, gebiedsregisseur voor Garderen, ontvangt deze berichten en kan waar gevraagd met u in contact treden. Meer informatie staat op www.barneveld.nl/tijdelijkenoodopvang

Met vriendelijke groet,



J. van der Tak
Burgemeester



W. Wieringa
Secretaris

COA verkent grootschalige noodopvang in Nieuw-Milligen

Het COA (Centraal Orgaan opvang asielzoekers) verkent of er op een terrein van Defensie in Nieuw-Milligen circa 500 asielzoekers in paviljoens opgevangen kunnen worden. Het gaat om een braakliggend terrein aan de Garderensemolenweg/Kampweg, dicht bij de gemeentegrens van Barneveld. Deze noodopvang is bedoeld voor een periode van 1 jaar met een mogelijke verlenging van nogmaals een jaar. Het is nog niet zeker dat de opvang op deze plek echt doorgaat. Daar is deze verkenning voor nodig.

Hoewel het om een verkenning gaat, zal COA tegelijkertijd wel alvast een vergunning aanvragen bij de gemeente Apeldoorn, want het terrein ligt in deze gemeente. Als uit de verkenning komt dat opvang hier mogelijk is, dan is snelheid namelijk nodig. Als de uitkomst is dat opvang op deze plek niet mogelijk is, dan trekt COA de aanvraag weer in.

Het terrein ligt in de gemeente Apeldoorn, maar in de buurt van het dorp Garderen. Daarom kijken de gemeenten Apeldoorn en Barneveld allebei mee met het COA en stellen ook voorwaarden aan een eventuele tijdelijke noodopvang. Deze voorwaarden gaan bijvoorbeeld over veilig verkeer, onderwijs en gebruik van andere voorzieningen.

In eerste instantie was het de bedoeling dat er onderzocht werd of hier 1500 mensen opgevangen konden worden. Dat staat ook in een brief die is verspreid in de omgeving (Nieuw-Milligen en Garderen). Na een gesprek met vertegenwoordigers van Dorpsraad Uddel, Plaatselijk Belang Garderen en de ondernemersvereniging uit beide dorpen, is na overleg tussen beide burgemeesters de conclusie getrokken dat die omvang te veel gevraagd is.

Het mogelijk tijdelijk huisvesten van circa 500 asielzoekers op deze locatie heeft impact op de gemeenschap van Garderen. De gemeente Barneveld zal dan ook blijvend aandacht vragen voor de effecten op de omliggende dorpen, zoals Garderen en Uddel.

Overall te weinig vaste opvangplekken

Er zijn landelijk te weinig vaste opvangplekken voor asielzoekers. Wel zijn er tijdelijke opvanglocaties, maar als die sluiten, kunnen de bewoners nergens heen. Asielzoekers die al weten dat ze mogen blijven (statushouders), wachten lang op een woning, omdat er niet voldoende woningen zijn. Zij moeten daardoor langer in de opvanglocatie blijven, waar ze plekken bezet houden voor andere asielzoekers.

Het Rijk heeft in het hele land grond in bezit. Defensie en COA verkennen nu welke van deze Rijksgronden geschikt zijn voor tijdelijke opvang van grote groepen asielzoekers. In de tussentijd werken COA en de gemeenten verder aan structurele opvangmogelijkheden in de plaats van noodoplossingen.